

*De armenzorg een deel der algemeene staatszorg.*

I.

Dat de armenzorg een deel der algemeene staatszorg uitmaakt, is niet alleen een begrip, dat in de publieke opinie dag aan dag veld wint, maar een uitdrukkelijk voorschrift der grondwet. „Het armbestuur,” zegt art. 195, „is een onderwerp van aanhoudende zorg der regering, en wordt door de wet geregeld. De Koning doet van de verrichtingen dienaangaande jaarlijks een uitvoerig verslag aan de Staten-Generaal geven.” Het begrip echter van de noodzakelijkheid om, wil men niet eenen dagelijks dieper invetenden kanker tot een ongeneeslijke kwaal maken, een algemeen werkend, het gansche onderwerp omvattend en beheerschend stelsel van armenzorg aan te nemen en verplichtend te maken, is nog verre van algemeen en vooral verre van goed begrepen en juist opgevat te worden. Zoowel het beginsel zelf van eene wettelijke regeling en organisatie van dezen tak van staatszorg, als de toepassing van het beginsel, stuiten op velerlei vooroordeel en misverstand. De een betwist aan den staat de bevoegdheid tot het geven van verplichtende voorschriften en regelen van armverzorging ook aan arminrigtingen, die niet onmiddellijk van staatswege zijn ingesteld of ingerigt, terwijl anderen weder, de quaestie van bevoegdheid daarlatende, de verplichting van den staat tot armverzorging ontkennen. Maar de argumenten, die worden bijgebracht, zoowel om de onbevoegdheid als om de onverplichtheid tot algemeene wettelijke armenzorg aan te toonen, wijzen meestal terstond aan, dat men zich noch juist voorstelt, wat in het algemeen staatspligt en staat-bevoegdheid is, noch wat de voorstanders van het algemeen wettelijk stelsel van armenzorg willen, wanneer zij op eene, alle inrigtingen van armverzorging omvattende en beheerschende, regeling aandringen.

Het is een sterksprekend bewijs, hoe onvolledig en duister onze begrippen op dit punt nog zijn, dat mannen, die ten opzichte van andere onderwerpen blijken geven van helder oordeel en doordringend verstand, ten opzichte van dit onderwerp zich verliezen in onvruchtbare betoogen, die veelal juist dat punt der quaestie, dat het geschil beslechten moet, onaangeroerd laten. Men geeft zich ontzaggelijke moeite om te bewijzen, of neemt — behoudens tegenbewijs — voor bewezen aan, dat zekere arminrigtingen van uitsluitend privaten of kerkelijken oorsprong zijn, om daaruit de gevolgtrekking te maken, dat zij derhalve niet aan toezicht of regeling van staatswege kunnen onderworpen worden, zonder te bedenken, dat geenerlei naar buiten werkende inrigting, van hoedanigen oorsprong, zich aan het toezicht van den staat kan onttrekken of bestaan kan zonder op velerlei wijzen, door den dagelijks wisselenden gang der staatsinstellingen geleid te worden. Zonderling is het, dat men zoo geheel uit het oog schijnt te verliezen, dat het geenszins de oorsprong, de

historische wording van een ligchaam is, die zijne betrekking tot den staat bestemmen, maar dat het wezen, het inwendig bestaan, het onderwerp van zijne bemoeijng, de eenige vaste kenmerken zijn om uit te maken, of de staat de werking van dat ligchaam geheel vrij kan laten, dan of hij verplicht is zich de opperste leiding en het toezicht voor te behouden. Wilde men, om de bevoegdheid of onbevoegdheid tot tusschenkomst van den staat uit te maken, alleen het oog rigten op oorsprong en historische wording, men zou dan komen tot vreemde gevolgtrekkingen. Men zou dan terstond moeten beginnen, zoo niet alle, althans verreweg de meeste gemeenten aan het toezicht en de hoofdleiding van den staat te onttrekken, want ook de gemeenten zijn, wat haren oorsprong en hare historische wording aangaat, particuliere vereenigingen, gemeenschappen uit vrijen wil en eigene verkiezing aangegaan, stichtingen van particulieren. Echter zal niemand, op dien grond, de tusschenkomst en het toezicht van den staat, ontkennen, omdat elk gevoelt, dat eene gemeente — al is zij niet eene schepping van den staat, een van overheidswege ingesteld ligchaam — door den aard van haar bestaan en het onderwerp harer functiën zich aan het toezicht en de tusschenkomst van den staat niet onttrekken, noch die ontberen kan. De bevoegdheid tot toezicht en regeling van den staat op alle inrigtingen tot armverzorging, rust op denzelfden grond. Zoodra de armenzorg wordt verklaard te zijn een onderwerp der algemeene staatszorg, gelijk dit in onze grondwet geschiedt, zoo vallen daarmede alle inrigtingen, die zich aan de taak der armverzorging wijden, regtens onder de heerschappij der algemeene armwet. Een onderwerp, dat uit den aard een onderwerp van staatszorg is, verandert niet van natuur, omdat bijzondere personen of vereenigingen zich daarmede willen belasten. De wetgever zou aan het gebod der grondwet ongehoorzaam zijn, en het doel, dat de grondwet met het geven van dit voorschrift had, leniging en, zooveel mogelijk, vermindering van armoede, zou onbereikbaar wezen, wanneer de algemeene wetgever, na een vast stelsel aangenomen te hebben van leniging en vermindering der armoede, onbevoegd en magteloos was, de bijzondere inrigtingen tot armverzorging te verhinderen een tegenovergesteld stelsel te volgen, dat, in plaats van te lenigen en te verminderen, de armoede voedde en koesterde.

Somtijds hoort men de onbevoegdheid van den staat tot toezicht en tusschenkomst in de bijzondere arminrigtingen op nog eenen anderen grond beweren. Armenzorg, zegt men, die rust op kerkelijke instelling of godsdienstige overtuiging, is niet vatbaar voor regeling van staatswege; omdat dit zou zijn dringen in de aangelegenheden der godsdienst en der religieuze overtuiging, die buiten het gebied van den wetgever zijn. Ook hier, gelooven wij, is opvatting en voorstelling onjuist. Laat het motief der armenzorg zijn godsdienstige

overtuiging, de armenzorg zelve, de toepassing van dien godsdienstpligt, het naar buiten werkende gevolg, de wijze, waarop zich die overtuiging uit, doen het onvermijdelijk vallen onder het gebied der wet. Omdat men een onderwerp van staatszorg uit een uitsluitend godsdienstig oogpunt behandelt, daarom houdt het niet op onderwerp van staatszorg te zijn. Men kan uit een zuiver religieus oogpunt, onderwijs geven en zieken verplegen, maar de staat verliest daarom zijn regt niet, tot de opvolging te verplichten der voorschriften, die hij noodig acht in het belang van het onderwijs en der gezondheid te geven. Onderwerping aan eenen regel daarenboven, en toezicht op het in-achnemen der gegeven voorschriften, is niet eenen godsdienstpligt verhinderen of eene religieuze overtuiging geweld aandoen. Het doel blijft hetzelfde, al gaat men uit van een verschillend oogpunt, en om dat gemeenschappelijk doel te bereiken, is samenwerking van de verschillende elementen, eerste behoefte.

Dit brengt ons tot de tweede fout in opvatting. Wanneer men kerkelijke, of uit enkel godsdienstige beweegredenen werkende, lichamen van armverzorging aan toezicht en wettelijke regels onderwerpt, dan wil men daardoor geenszins — gelijk van den kant der tegenpartij beweerd wordt — die lichamen van alle zelfstandigheid, eigene werking en afzonderlijk bestaan berooven. Men wil niet, dat b. v. eene diaconie niets meer zij, dan een gouvrenements-bureau van armverzorging. Een verstandig bestuur breekt geene bestaande kracht of vernietigt instellingen die, goed ingerigt, zeer heilzaam werken kunnen. Maar een verstandig bestuur mag ook een onderwerp, dat aan zijne zorg is toevertrouwd, niet aan de willekeur van onverantwoordelijke lichamen prijs geven, mag niet toezien, dat verkeerde regeling of opzettelijke tegenwerking, zijne zorg vruchteloos make en wat aan de eene wordt opgebouwd aan de andere afbreke. Het bestuur moet streven, aan elke bijzondere inrigting een zoo vrij bestaan en eene zoo zelfstandige werking te verzekeren, als eenigzins mogelijk is, zonder de overeenstemming in de algemeene beginselen der armverzorging te schaden. Al wat strekken kan om armoede te lenigen of armoede te verminderen, is welkom en moet aangemoedigd en beschermd worden. Het zijn schakels van eene keten; de regering moet die verspreide krachten tot een magtig werkend geheel weten zamen te voegen; zij moet de werking dier bijzondere inrigtingen niet dooden noch verlammen, maar door juistegrenzen af te bakenen, door eene op goede gronden steunende organisatie, door een steeds waakzaam toezicht, — noch zwak, noch aanmatigend — het vermogen dier lichamen doen toenemen en hunne werking zoo inrigten, dat zij, hun eigen zelfstandig bestaan behoudende, een beginsel met de armverzorging van staatswege volgen, en langs gelijken weg, hetzelfde doel bereiken.

Met uitstekend genoegen, zagen wij

onze denkbeelden over dit onderwerp bevestigd en aangedrongen, in een dezer dagen uitgekomen werk van de heeren mr. H. W. TYDEMAN, Hoogleeraar te Leiden, mr. J. HEEMSKERK, Az. plaatsvervangend regter en advocaat te Amsterdam, lid der Tweede Kamer, en mr. J. W. TYDEMAN, advocaat te Amsterdam (1). In ons volgend nummer zullen wij iets naders over dit werk mededeelen.

### Buitenlandsche Berigten.

#### DUITSCHLAND.

Frankfort, 16 juli. Uit Beieren heeft men de leden van het tolcongres, dat thans te Kassel gehouden wordt, opmerkzaam gemaakt, dat dit verbond met den jare 1852 ten einde loopt, en men derhalve er op bedacht zij, zich door de aanneming van een nieuw tarief, niet weder voor eene reeks van jaren de handen te binden. Daarbij wordt tevens beweerd, dat in geen geval dit verbond in zijnen tegenwoordigen vorm in stand kan gehouden worden. Zoowel hier als elders, wint dit gevoelen dagelijks meer veld.

— Het standbeeld der Bavaria te München, dat eersdaags slaat opgericht te worden, gaat, wat deszelfs kolossale proportien betreft, alle nieuwere werken te boven. Het kan slechts bij gedeelten naar de plaats zijner bestemming overgebracht worden, waartoe telkens 16 paarden worden gevorderd. Iedere toon heeft den omvang van ruim een halve Ned. el; in het hoofd van het beeld kunnen twee personen zeer goed eene polka dansen, terwijl de muzikant gevegeelijk plaats zou vinden in den neus. De draperie van het beeld, die tot aan den enkel afhangt, is 6 duim dik. De kroon der overwinning, welke de Bavaria in hare hand houdt, weegt 100 kwintalen. Gelijk men weet is dit reusachtig werk van Schwanthaler.

Frankfort, 17 juli. Men was gisteren avond hier niet weinig verbaasd te vernemen, dat in den ochtend werkelijk eene afdeeling Badensche troepen te Mannheim ingescheept en Rijnafwaarts gevoerd was, en dat eene stoomboot met Badensche troepen de vesting Mainz was voorbijgevaaren, zonder daartoe verlof van den kommandant dier vesting gevraagd of erlangd te hebben. Op de weigering van Hanover om den doormarsch door zijn gebied toe te staan, was door eenen koerier uit Berlijn het bevel naar Karlsruhe overgebracht, dat de Badensche troepen te Koblenz aan land stappen, hunnen marsch door het Hertogdom Nassau nemen en alzoo Hanover geheel vermijden zouden. Ten gevolge daarvan werd dan ook dadelijk de inscheeping der troepen bevolen. Eene stoomboot, aan boord hebbende eene Badensche compagnie, die zich evenwel niet op het dek, maar onder in het schip bevond, is werkelijk de vesting Mainz gepasseerd. Toen echter de tweede stoomboot Rijnafwaarts varende, de schansen bij Weisenau (½ uur boven Mainz) naderde, werd het door twee schoten, die van de schansen tegen het schip gericht waren, en waarvan het eerste blind, het tweede scherp was, genoodzaakt aan te houden; aan de stoomboot werd, toen men zich overtuigd had, dat zij troepen aan boord had, aangezegd, dat men haar de vaart niet zoude laten voortzetten, waarop zij terugkeerde. Het bestuur der Bondsvesting had de verordening uitgevaardigd, zoodra het kennis van de passage der eerste stoomboot met troepen had bekomen. Zoo althans wordt heden alhier de zaak in goed onderrigte kringen verhaald, en men is zeer gespannen om de nadere bijzonderheden en den verderen loop dezer zaak te vernemen.

— Eersdaags zal door den senaat onzer stad een ontwerp op de drukpers aan het wetgevend ligchaam worden voorgedragen. Dit ontwerp is, naar men vernemt, zeer vrijzinnig uitgevallen. Het bedrag der borgstelling voor de staatkundige dagbladen is op twee duizend guldens bepaald, en deze borgstelling kan alleen na zeven veroordeelingen van een dagblad, vervallen verklaard worden. Letterkundige of wetenschappelijke tijdschriften zijn aan geene borgstelling onderworpen.

Weenen, 15 juli. De baron Haynau heeft den 11den juli eene dagorder aan zijn legerkorps uitgevaardigd, om het kennis te geven van het besluit, waarbij hem het opperbevel is ontnomen en tevens van zijne wapenhereders afscheid te nemen, onder dankbetuiging voor de dapperheid en trouw, die het leger bij zoovele gelegenheden aan den dag heeft gelegd. Dit stuk, waarin de baron onder anderen te kennen geeft, dat hij na vijftig jaren dienst het leger vaarwel zegt, is in een warmen toon vervat en bevat tevens herhaalde betuigingen van liefde en gehechtheid jegens den Keizer.

— De verklaring van Haynau tegen de ministerie nitlegging van zijn ontslag, baart groot opzien en schijnt te zullen strekken om nadere toelichting van deze onverwachte gebeurtenis uit te lokken.

Berlijn, 17 juli. Men verzekert hier, dat de gevolmagtigde Strauss aan het Frankfortsche comité

voor de constitutie een voorstel aangeboden heeft, dat de eenvoudige herstelling van den bondsdag ten doel had. Dit voorstel is naar Weenen gezonden, waar men zich beijert hetzelfde wat de hoofzaak betreft, aannemelijk te maken. Op de laatste voorstellen van Pruisen is nog geen antwoord ontvangen. In de Sleeswijk-Holsteinsche zaak heeft Oostenrijk zich thans verklaard. Een bonds oorlog met Denemarken konde niet gebillikt worden, maar men ziet de ratificatie van het vredesverdrag door Oostenrijk te gemoet, Pruisen zal, naar wij vernemen, als eenvoudige bondsstaat ratificeren, hetgeen echter nog niet geschied is. In de zaak van het Londensche protocol is Oostenrijk langzaam, en dit is nog niet ondertekend door zijn gezant.

— Heden vond de plegtige begrafenis van wijlen Prof. Dr. A. Neander plaats. De hofprediker Strauss, welke gedurende 45 jaren in vriendschappelijke betrekking met den overledene had gestaan, hield eene treffende lijkrede, en de leeraar Dr. Krummacher hield op het graf van den »jongsten der kerkvaders» eene indrukwekkende toespraak. Op het oogenblik toen de lijkstoel voorbij de universiteit trok, hield hij een oogenblik stil, om door een daguerreotypist in plaat gebracht en verder vermenigvuldigd als aandenken aan de studenten vereerd te worden.

#### DENEMARKEN.

Kopenhagen, 16 juli (Telegr. dépêche). Van het paleis Frederiksborg is een van gisteren gedagteekend koninklijk manifest uitgegaan, waarbij onderwerping wordt gevorderd en daarentegen algemeene amnestie beloofd. De ambtenaren worden in hunne posten bevestigd, met uitzondering van die, welke door het herstel der regtmatige heerschappij niet kunnen geamnestieerd worden. De Duitse nationaliteit van Sleeswijk wordt met de Deensche gelijk gesteld. Sleeswijk wordt niet geïncorporeerd. Indien de ondernomen vijandelijkheid van Holstein zulks niet verhindert, zullen onverwijld achtbare mannen van Holstein, Sleeswijk en Denemarken bijeen geroepen worden. De vergadering zal uit meer Sleeswijkers dan Denen en Holsteiners bestaan, deze laatste in gelijken getale. Lauenburg zal afzonderlijk worden opgeroepen. Aan deszelfs gevoelen zal gehoor worden gegeven, voor zoo ver zulks met het welzijn der monarchie bestaanbaar is.

#### ENGELAND.

Londen, 17 juli. De dirigerende commissie voor de tentoonstelling van 1851 heeft zich definitief vereenigd met het plan van den heer Paxton, voor de in Hydepark op te rigten gebouwen. Gegoten ijzer en glas zullen er de voornaamste bestanddeelen van uitmaken; steenen worden er nagenoeg niet bij gebruikt, en na den afloop der tentoonstelling zullen de bouwstoffen weder verkocht worden, waardoor men de helft der uitgaven hoopt terug te krijgen.

— Mevrouw Glover, in der tijd vermaard als eene der meest talentvolle actrices, is hier in den ouderdom van 69 jaren overleden.

— Gisteren heeft te Bristol een geweldige brand gewoed. De tapijtfabriek der heeren Hare en Co. is geheel eene prooi der vlammen geworden. De schade wordt op £2000 geschat. Niets was verzekerd tegen brandschade.

— De inschrijving voor het monument, dat men voor sir Robert Peel te Manchester wil oprigten, bedraagt reeds £4000.

— De lordmayor, diens voorganger en de baron Rothschild zijn in eene gisteren gehouden groote vergadering gekozen tot penningmeesters der voor sir R. Peel's gedenkteeken inkomende gelden. In deze vergadering wilde een zekere Joshua Beard, ter tempering van de geestdrift voor den overledene, herinneren, dat hij den slavenhandel had begunstigd, door de suiker der koloniën in Engeland toe te laten, doch de aanwezigen gaven onder een vreeselijk getier te kennen, niets verder daarvan te willen weten.

— Te Preston denkt men 1000 guinjes voor een aldaar ter ere van sir R. Peel op te rigten gedenkteeken bijeen te zullen vergaren.

— De onlangs te Southampton overleden Henry Robinson Hartley heeft bij uitersten wil aan die stad de verbazende som van 80.000 £ vermaakt ter op rigting van een wetenschappelijk geslacht aldaar.

— De groote tafelrots bij den waterval van den Niagara is ingestort, doch gelukkig heeft niemand er het leven bij verloren.

— De Amerikanen, die door de Spaansche autoriteiten op Cuba gevangen gehouden werden, zijn nog niet in vrijheid gesteld. Met de stoomboot *Vixen* zijn dépêches naar den kommandant van het bij Cuba kruisende Amerikaansche eskader afgezonden, welke, naar men verzekert, den last inhouden om de oogenblikkelijke in vrijheidstelling der gemelde Amerikanen te vorderen. De afkeer der bewoners van Cuba jegens de Vereenigde Staten, wordt onverhopen aan den dag gelegd, en men wil dat het verzoek om ontslag als kapitein-generaal des eilands, dat generaal Roncagli gedaan heeft, alleen is toe te schrijven aan de impopulariteit, waartoe hij vervallen is door de weinige geestkracht die hij in het straffen der gevangen genomen deelnemers aan de jongste expeditie tegen Cuba, heeft aan den dag gelegd.

#### BELGIË.

Brussel, 18 juli. De Fransche Wetgevende Vergadering heeft in hare zitting van gisteren bepaald, dat zij van 11 augustus tot 11 november uiteen zal gaan. Dit besluit werd zonder eenigen tegenstand genomen,

ten minste zonder dat men de enkele vertegenwoordigers die tegen dezen maatregel wilden protesteren, vergunde hunne bezwaren mede te deelen. De houding der vergadering in den laatsten tijd, bewijst overigens genoegzaam hoe zeer zij rust noodig heeft.

Het schijnt bepaald te zijn dat de President der Republiek, tijdens de prorogatie eene reis zal doen door de zuidelijke en oostelijke departementen van Frankrijk.

Onmiddellijk nadat gisteren door de vergadering beslist was, wanneer en voor hoe lang zij uiteen zoude gaan, is het onderzoek der begrooting voor 1851 begonnen, schoon er nog slechts weinige leden aanwezig waren en die daaraan ook nog weinig aandacht schonken. De algemeene discussiën hebben slechts eenige oogenblikken geduurd.

De eerste hoofdstukken, betreffende de publieke schuld, werden zonder discussiën aangenomen. De heer Maigne stelde voor de douaire van de Hertogin van Orleans, ten bedrage van 300.000 francs, in te trekken. Deze poging om de vergadering te doen terugkomen op een besluit, waarbij zij de wettigheid dier schuld erkend heeft, is echter niet gelukt. Het artikel werd met 368 tegen 177 stemmen aangenomen.

De ontsteltenis onder de dagbladen te weeggebracht door de wet op de drukpers, is nog niet bedaard. Eene deputatie van dagbladschrijvers zoude zich gisteren naar het Elysée begeven, om den President te verzoeken van zijn constitutioneel rechtgebruik te maken en de wet, tot een nader onderzoek aan de vergadering terug te zenden. Men kan het voor zeker houden dat, als men dien stap gedaan heeft, hij stellig zonder gunstig gevolg is gebleven.

De bezwaren die in het midden gebragt worden over de wijze waarop de nieuwe kieswet wordt uitgevoerd, zijn insgelijks zeer talrijk; maar de vergadering zal den heer de la Rochejaquelein en zijne vrienden beletten om, ten minste voor dit oogenblik, gevolg te geven aan het voorstel door den legitimistischen redenaar op de tribune aangekondigd, dat ten doel zoude hebben de intrekking dier wet uit te lokken. Het is voor het overige niet zeer waarschijnlijk dat dit voorstel gunstig zoude opgenomen worden.

De twist tusschen den generaal Changarnier en den generaal d'Hautpoul heeft een zeer ernstig aanzien gekregen. Men verzekert zelfs dat de minister van Oorlog stellig zijn ontslag heeft aangeboden en dat hij gisteren op de tribune deze handelwijze bij de vergadering zoude rechtvaardigen. Dit is echter niet gebeurd, doch men beweert dat het slechts is uitgesteld.

Er hebben gisteren zeer vreemde geruchten geloopt nopens den toestand der koningin van Spanje. Zij schijnen alle ongegrond te zijn, zoo mede dat van haren dood, hetwelk dan ook reeds door eene telegrafische dépêche, bij het gouvernement ontvangen, werd tegengesproken. Gisteren heeft de regering geene dépêche ontvangen, ten minste niet bekend gemaakt; maar men heeft heden geene reden meer dan gisteren om aan den dood van de Koningin *Isabella* te gelooven.

Men heeft gewichtige tijdingen uit St. Domingo ontvangen. Het schijnt dat de heer Lamieussens, consul van Frankrijk aldaar, bericht heeft gegeven, dat er een geheim tractaat is geteekend tusschen de Vereenigde Staten en de republiek van St. Domingo. Sommigen beschouwen deze gebeurtenis als de eerste stap door de Amerikanen gedaan om zich geheel van het eiland Haïti meester te maken, waartoe hun verlangden zich reeds sedert vele jaren uitstrekt.

De prorogatie van het Piëmontesche parlement zal den 15den dezer zijn vastgesteld. Men weet reeds dat zij waarschijnlijk tot 1 oktober zal duren.

Het gerucht is in omloop geweest van eene belangrijke wijziging in het Toskaansche kabinet: De Oostenrijksche generaal Nobile, geboortig van Lucca, zoude minister van Oorlog worden, ter vervanging van den generaal Laugier, terwijl de ridder Martini, tegenwoordig gezant van Toscane te Turijn, den heer Casigliano, als minister van Buitenlandsche Zaken zoude vervangen. Zoo dit gerucht zich mogt bevestigen, dat thans nog volstrekt geen officieel karakter heeft, dan zoude de benoeming van eenen Oostenrijkschen generaal tot minister van Oorlog, wel eene zaak van beteekenis zijn.

Brieven uit Civita Vecchia spreken van belangrijke werken die door het Fransche leger worden uitgevoerd en die zouden aanduiden dat het de bedoeling van het fransche gouvernement is, dit punt bezet te houden, zelfs lang nadat het bezettings-leger Rome zal hebben verlaten. Maar wanneer zullen zij uit Rome vertrekken? De toestand des lands laat dit geenszins bepalen.

Men meldt uit Athene, den 28sten juni, dat het handelstractaat met Rusland den 24sten dier maand geteekend is.

#### FRANKRIJK.

Parijs, 18 juli. Voor de balie der Wetgevende Vergadering verscheen heden de heer Lamartinière, gerant van het dagblad *le Pouvoir*, bijgestaan door den advocaat *Chaix-d'Est Ange*. De verdediger heeft gedurende één uur het woord gevoerd, waarna hij zich met zijnen cliënt verwijderde. Bij stemming werd heer Lamartinière met 273 tegen 154 stemmen, schuldig verklaard aan de hem ten laste gelegde misdaden, van de regten der Vergadering te hebben aangerand. Vervolgens ging de vergadering in geheim comité over. Bij de beraadslaging over de toe te passen straf heeft de vergadering beslist, dat geene gevangenis-straf zal worden toegepast, zij hield zich bij het vertrek van den post bezig met

(1) Denkbeelden omtrent eene wettelijke regeling van het armwezen in Nederland. Te Amsterdam bij GEERDEBROEDERS WILLEMS.



de bepaling van het cijfer der op te leggen boete. (Een later bericht meldt, dat de heer Lumarinière tot eene boete van 5000 francs is veroordeeld.)

## Rijnlandische Berigten.

Arnhem, 20 juli. Wij vernemen met genoegen, dat het zoo gunstig bekende gezelschap tooneelisten van het Salon des Varietés van den heer Daport te Amsterdam, voornemens is maandag avond alhier eene voorstelling te geven, en twijfelen ook niet of Arnhem's tooneelminnaren zullen van deze zoo zeldzaam voorkomende gelegenheid weten gebruik te maken.

## STATEN-GENERAAL.

VEREENIGDE VERGADERING VAN DE BEIDE KAMERS.

Zitting van vrijdag 19 juli.

In deze zitting, waarvan het voorzitterschap werd waargenomen door den graaf van Limburg Stirum, is ontvangen eene missive van den heer Groening van Zoelen, houdende kennisgeving, dat hij ten gevolge van ongesteldheid, verhinderd wordt de vergadering bij te wonen.

Is ontvangen eene missive van den minister van Justitie, waarbij naar aanleiding van het algemeen verslag over het ontwerp van wet tot regeling der Voogdij, aan de vergadering nog eenige nadere wijzigingen in dat ontwerp worden voorgedragen. Die wijzigingen zijn de volgende:

1o. in de overwegingen zijn de woorden *Onzen Troonopvolger veranderd in Onzen beminden zoon en vermoedelijken Troonopvolger Z. K. H. Willem, Nikolaas, Alexander, Frederik, Karel, Hendrik Prins van Oranje.*

2o. art. 15 *nopens de jaarlijksche verantwoording van de inkomsten der kroondomeinen* wordt uit het ontwerp gelaten; en

3o. art. 17 nu 16 wordt veranderd als volgt: *Alle regtsvordering betreffende de verrigtingen dezer voogdij, verjaart met 50 jaren, te rekenen van den dag der meerderjarigheid of van het overlijden des minderjarigen. Konings vóór de bereiking der meerderjarigheid.*

De voorzitter geeft in overweging, of ten gevolge van deze wijzigingen ook eenig lid eene nadere overweging van het ontwerp in de afdeelingen verlangt, dan wel of men de beraadslagingen onmiddellijk wil houden.

Daar niemand een nader onderzoek verlangt, worden de beraadslagingen over het ontwerp van wet tot regeling van de voogdij gesloten.

Geen der leden vraagt het woord.

Het gewijzigd ontwerp wordt door den minister van Justitie verdedigd en daarna door den heer Poortman bestreden.

Niemand meer het woord vragende, worden de beraadslagingen gesloten.

Bij hoofdelijke stemming wordt het ontwerp veroorloofd met 59 tegen 21 stemmen; zullende mitsdien de Koning eerbiedig worden verzocht dit ontwerp in nadere overweging te nemen.

Voor hebben gestemd, de heeren: Tonckens, van Heloma, van Pallandt, Blankenheym, de Jonge van Elmeest, van Zuylen van Nyevelt, Regout, van Lidh de Jorde, Lotsy, 't Hoof, van Naamen, Smit, Corver Hoef, Engelkens, Storm van 's Graesande, van Beeck Pollanhou, van Heemstra, van Rijkevorsel, van Welderen Rengers, van Poort en de voorzitter (van Limburg Stirum.)

Tegen hebben gestemd, de heeren: Borret, Sloet tot Oldhuis, van Hasselt, Bosman, van Hoëvell, Bots, Dommert van Poldersveldt, Sticher, Duymaer van Twist, Cost Jordens, van Walchren, Hoffman, de Man, van der Linden, Insinger Wichers, Beijnders, de Moraa, Engelen, Groen van Prinsterer, Lambrechts, van Eck, Ferheij van den Boogaerd, Wintgens, Winterberg, de Leeuw de Berg, Wijnaendts, van Dam van Isselt, Schipper, Boreel, van Mirlo, Backer, de Monchy, Jansen, Martens van Sevenhoven, van Heeckeren van Nieuwenhuis, van Swinderen, van Nispen van Sevenaer, Meuwissen, Donker Curtius, de Fremery, Dirks, van Taats van Amerongen, Dullert, Leclercq, van Meurs, Bosch, Westerhoff, Schooneveld, van Doorn, Ter Bruggen Hugenholtz, Gevers van Endegeest, van Heemstra, Poortman, van Heiden Reinestein en van Hall.

(Er waren alzoo 27 leden afwezig.)

Nadat de voorzitter het genomen besluit had kenbaar gemaakt, vraagt de Minister van Justitie het woord. In naam des Konings zegt hij de vergadering dank voor de medewerking, die zij verleend heeft en die geleid heeft tot de vaststelling van de wet nopens het Regentschap; en tevens geeft hij kennis dat de Koning het niet noodzakelijk oordeelt deze Vereenigde Vergadering, die hare taak vervuld heeft, verder bijeen te houden, zoodat die vergadering wordt gesloten.

Na lezing en goedkeuring van de notulen van de zitting van heden, gaat de vergadering uiteen.

## Mengelwerk.

### SIR ROBERT PEELE.

(Vervolg van No. 138.)

Sir ROBERT PEELE bezat twee rijke bronnen waaruit

hij kracht en moed putte; het gevoel van pligt en het bewustzijn van onafhankelijkheid. Hij had vast besloten alles te wagen, alles te trotseren, om het doel te bereiken dat hij regtvaardig achtte; en, men moet het zeggen, hij was daarenboven in het genot der vrijheid, welke een ontzaglijk vermogen aanbiedt; hij bekreunde zich weinig om het bevind; hij konde buiten zijne partij, maar zijne partij kende niet buiten hem. Bij het voorstellen van zijne groote hervormingen wist hij het en zeide hij het, dat zij hem het bewind moesten kosten; maar met nog grootere stoutmoedigheid en trots zette hij zijne plannen door. Op hen die het eerst eene zaak begonnen, komt altijd de schuld; en toen hij viel, zeide ROBERT PEELE: »Wanneer ministers maatregelen hebben voorgesteld schijnbaar in strijd met de vroeger door hen verkondigde leer, en die hen bloot stellen aan de beschuldiging van inconsequentie, dan geloof ik dat het ten slotte voordeelig is voor het land en voor de zedelijkheid der staatslieden, dat zij als het ware voor deze maatregelen boeten door hunne verwijdering uit het bestuur.»

Hij viel dus, maar hij viel als overwinnaar. Verworpen door de wraak der partijen, viel hij de natie in de armen en deze ontving hem met geestdrift. Men heeft altijd gezegd dat, wanneer geheel Engeland op dat tijdstip geroepen was geweest om een persoon te kiezen, PEELE met eene ontzaglijke meerderheid gekozen zoude zijn. Dit feit levert reeds alleen het bewijs op, dat hij eene geheele omwenteling had tot stand gebracht.

Die menschen, welke het eenig heil des lands zoeken in het voortdurend bestuur der groote staatspartijen, hadden zeer juist gedaan, zoo als hij zelf zeide, met hem te vervloeken, want hij heeft deze partijen ten eenemale vernietigd.

Er bestaan heden geene tory's of whigs meer; die verouderde namen zijn niet meer dan doode letters. Zullen zij ooit weder opstaan? wij weten het niet; maar voor het tegenwoordige zijn het niet meer dan brokstukken, die te vergeefs trachten zich wederzaam te voegen.

Niemand heeft de oude Engelsche constitutie, zoo als zij door de ingewijden begrepen en door de overlevering verklaard werd, krachtiger slagen toegebracht dan hij. Hij heeft dat parlementaire evenwigt, die lieflijke en gemakkelijke schikking omvergeworpen, welke het lot van het rijk door den invloed van eenige magtigen deed regelen, welke daarover beslisten in clubs en *comme il faut*, bij BROOKE of bij WHITE, te Lichtfieldhouse of te Lansdowne-house, dat is, in salons die, even als het serail van den Sultan, voor oningewijden gesloten waren. Hij was het die den hevigsten slag heeft toegebracht aan het oligarchisch stelsel, hetwelk de geestigste zijner tegenstrevers het Venetiaansche stelsel zoude noemen. In dit opzigt zette hij voort wat PITT had begonnen; want die tory-ministers, van wie men op hunnen naam af geloofde, dat zij algemeen de absolute beginselen zijn toegedaan, betoonden zich vrij wat meer populair en democratisch gezind, dan de hoog aanzienlijke liberalen der whig-partij. De echte en zuivere whigs beminnen de revolutie, maar vooral omdat zij door haar werden wat zij zijn. Zij beminnen de vrijheid, maar hebben ook groote liefde voor hunnen stamboom. Zij zijn opgevoed in de vereering van den naam dien zij eenmaal moeten dragen, en innig en volkomen overtuigd dat de constitutie en het Koninkrijk alleen gered kunnen worden door een dozijn aanzienlijke families, door eene kleine kaste van uitverkorenen des volks. PITT verzwakte die hoogmoedige oligarchie door eene groote menigte *parvenus* en burgerlijke personen in de Kamer der Pairs te brengen; sir ROBERT PEELE bracht haar doodelijke wonden toe, door zijn steunpunt te zoeken buiten die parlementaire vereenigingen en coalities en zijn anker te werpen in den vasten grond van het geheele land. In 't kort, hij stond b. v. veel digter bij CORDEN dan bij lord JOHN RUSSELL; hij voor zich zoude er geen bezwaar in gezien hebben zich het hoofd der Ligne tot ambtgenoot in een ministerie te geven; maar lord JOHN RUSSELL, van het huis REPFORD, en de andere hoog aanzienlijke Whigs, zal het steeds zeer veel moeite kosten, eenen man in hunne corporatie op te nemen, die tot »geene groote familie der revolutie» behoort en niet in de minste betrekking staat met de RUSSELL's en de ALGERON SYDNEY's van voor twee eeuwen.

Sir ROBERT PEELE moet derhalve beschouwd worden als een der grootste omverwerpers der orde van zaken, zoo als die sinds twee honderd jaren in Engeland bestond. De aristocratie gevoelde dat wel en kwam er tegen op; maar hij werkte op haar met al de kracht waarmee de tijdgeest op hem zelve werkte. Hij gevoelde dat hij door de publieke opinie ondersteund en geholpen werd tegen den luid uitgesproken of stil verkropten toorn der grooten. Hij wist de denkbeelden welke de meerderheid des lands koesterde, zonder dat die nog bij de parlementaire partijen bestonden, te beoordeelen en te berekenen; verwonderlijk kende hij dien onzerkbaar thermometer, die rijst of daalt door de geheimzinnige drukking der buitenwereld. In de diepe bedding der massa's zocht hij de bron voor zijne kracht, en het is die, tot eenen stroom aangroeiende bron, welke hij door de Kamers leidde en waarvoor hij de partijen en coalities het hoofd deed buigen. Het was geen partijgeest, want niemand betoonde ooit groter eerbied voor de parlementaire afspraken, maar

het was een zedelijk overwigt; altijd deed hij de Kamers hooren, dat het uur was gekomen om toe te geven; zij gehoorzaamden wel sidderend, maar zij deden het toch.

Het was daarom dat hij, vooral in het laatste tijdperk zijns levens, meer de vertegenwoordiger voor de algemeene behoeften des lands dan voor eene enkele klasse geworden zijnde, — nooit sympathie vond bij partijen. Alle hadden achting, eerbied en onzag, geene liefde voor hem. Alleen staande in zijne denkbeelden, handelende als dictator, gevoelde hij geene behoefte aan vertrouwen en boezemde hij dit evenmin in; nooit bestond er tusschen hem en zijne staatkundige vrienden, die electrische stroom, die vurige vrienden en aanhangers met FOX en lord GREY verbond, en deze thans nog aan lord JOHN RUSSELL verbindt.

Maar het was een minister waarop men konde rekenen, *a safe minister*. De Bank, de Beurs, de Handel, alles wat leefde in de handen der Whigs, leefde weder op in de zijnen. Altijd werden zijne handelingen door de goede uitkomst gewettigd, maar de goede uitkomst is niet bloot een werk van het toeval. Hij had geluk, maar hij deed alles wat noodig was om dat te verkrijgen. Dit is zeker dat, toen hij minister werd, hij alles in wanorde en achteruitgaande vond en toen hij aftrad, alles geregeld en vooruitgaande achterliet.

Sir ROBERT PEELE was, wij zeiden het reeds, geen theoreticus. Dit beteekent niet dat hij geheel zonder beginselen was, in den gewonen zin van dit woord. Maar hij bepaalde zich niet tot eene wijsgeerige beschouwing der dingen; hij was een man van praktijk, die handelde en toepaste. Hij bracht geene denkbeelden op het tapijt vóór het oogenblik dat ze uitvoerlijk waren; hij deed alles op zijn tijd; hij had het *Age quod agis* tot zinspreuk kunnen nemen. Hij scheen zelf die rigting van zijnen geest te be-grijpen en achtte zich daardoor niet vernederd.

Met bewonderenswaardige grootmoedigheid gaf hij aan CAESAR wat hem toekwam. Zoo verklaarde hij bij de emancipatie der katholieken, dat al de eer daarvan toekwam aan FOX, CANNING en de whigs; en bij de afschaffing der graanwetten verkondigde hij in het Huis der Gemeenten, dat CORDEN de werkelijke ontwerper van den maatregel was en hem de palm tak der overwinning moest geschonken worden. Men zoude gezegd hebben, dat de eer der uitvinding bij hem niets gold en dat in zijn oog de uitvoering alles was. Een werkelijk, hij alleen wist te handelen; indien het al de denkbeelden van anderen waren, die hij tot stand bracht, hij alleen kon ze verwezenlijken en zonder hem zouden die denkbeelden nog gedurende vele jaren louter theoriën zijn gebleven. Wanneer het op handelen aankwam, wendde de natie zich dan ook terstond tot hem. Hij was de groote administrateur, de groote organiseerder van alle takken van bestuur, hij bezat de voortreffelijkste hoedanigheden voor de staatsdienst: eene bijzondere gemakkelijheid van werken, een verwonderlijk sterk geheugen, eene ongehoorde massa van verkregene kennis, en de vrucht van eene onafgebroken ondervinding in staatszaken. Zelfs buiten het bestuur sedert vier jaar, bleef hij nog de consulerende minister; er gebeurde niets buiten hem en lord JOHN RUSSELL heeft het geluk gehad, dat hij hem nog weinige uren voor zijnen dood heeft kunnen bedanken, voor de krachtadige en belangelooze hulp, die hij hem had bewezen. Hij was in Europa een der grootste steunpilaren van den vrede, en hij had altijd met Koning LOEWIJK PHILIPS, voor wien hij opregten eerbied had behouden en die hij in zijne ballingschap op allerlei wijze hulde had bewezen, zamengewerkt om hem te handhaven. *Cecidit fortis*: een zeer gewoen voorval heeft dien veelvermogenenden man verslagen, terwijl zijne stem nog weerklonk in het Huis der Gemeenten. Als of hij daarvan een voorgevoel had; waren zijne laatste woorden, woorden van vrede en verzoening. Hij zag het gevaarlijke van de tijden in, en gevoelde dat zij te gewigtig waren, om slechts een ijdelon strijd te voeren over den triomf van partijen of meerderheden; hij verlangde niets meer te zijn dan middelaar en scheidsman. In tijden dat de eene stand in de maatschappij tegen den anderen op staat, dat hare vijandige strijdkrachten altijd gereed staan op elkaar aan te vallen en de beschaving te verpletteren, zijn mannen als sir ROBERT PEELE van onschatbare waarde en is hun verlies onherstelbaar. Er bestaat tegenwoordig in Engeland nog slechts eene groote individuele autoriteit, de hertog van WELLINGTON. Wanneer deze granietzuil, waardoor nog de dreigende elementen van den strijd werden gescheiden, zal gevallen zijn, dan is geene menschelijke magt meer in staat den schok tegen te houden, en is het aan God alleen bekend welke daarvan de gevolgen zullen zijn.

JOHN LEBRONNE.

## Advertentiën.

Getrouwd:

H. C. J. VAN SOMBREN,  
van Zutphen.

C. A. RIJKE.

KAMPEN, 18 Juli 1850.

Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER  
S. G. H. SMEINGH, geliefde Echtgenoot van  
A. E. BLECKMANN.  
AMSTERDAM, den 18den Julij 1850.  
Eenige kennisgeving.

## BEKENDMAKING.

### DE GEDEPUTEERDE STATEN DER PROVINCIE GELDERLAND.

Brengen, bij deze, ter kennis van de Ingezeten-  
nen van dit gewest, dat zij, bij besluit van heden,  
hebben vastgesteld de lijst, aanwijzende hen, die in  
de kohieren, vermeld in art. 121 der wet van 4  
dezer, regelende het kiesregt en de benoeming van  
afgevaardigden ter Eerste en Tweede Kamer der  
Staten-Generaal, Staatsblad no. 37, in de rijks di-  
recte belastingen, zoo in hoofdsom als in rijks op-  
centen, het hoogst zijn aangeslagen; dat zij geplaatst is  
in de *Nijmeegsche*, de *Arnhemse* en de *Nederlandsche*  
*Staats-Couranten*, en dat daarvan in alle ge-  
meenten een afdruk op het gemeentehuis ter inzage  
is gelegd, gedurende den voormiddag van elken dag  
tot op den 30sten dezer, Zon- en Feestdagen uitge-  
zonderd.

Herrinneren voorts de bevoegde Ingezeten, dat  
het aan hen bij art. 78 en 79 der aangehaalde wet  
is vrijgelaten, om, overeenkomstig de daarbij ge-  
gevene voorschriften, hunne bezwaren tegen deze lijst  
in te dienen; wordende daartoe echter, in verband  
met art. 120 derzelfde wet, als uiterlijke termijn ge-  
steld de 1ste Augustus eerstkomende.

En zal deze op de gewone wijze worden afgekon-  
digd en aangeplakt en voorst in de *Nijmeegsche* en  
*Arnhemse Couranten* worden geplaatst.

Arnhem, den 15den Julij 1850

De Gedeputeerde Staten voornoemd,

SCHIMMELPENNINGK VAN DER OIJDE.

Ter ordonnantie van dezelve,

De Griffier der Staten,

L. A. J. W. SLOET.

+++ BURGEMEESTER EN ASSESSOREN DER  
+++ GEMEENTE EPE, zullen op Donderda-  
+ gen den 1sten en den 15den Augustus e.  
k., telkens des voormiddags om elf uur, ten huize  
van H. JONKER Jr., publiek verkoopen:

Ongeveer 400 Bunders HEIDEVELD, onder Epe  
gelegen, in de nabijheid van het aanzienlijk Land-  
goed Tongeren en de belangrijke ontginningen der  
Heeren BALLOT, zijnde de te verkoopen gronden,  
door aard en ligging mede zeer tot cultuur geschikt.

In 2 veilingen, 8 dagen na el-  
kander, en wel op Donderdagen  
den 25sten Julij en 1 Augustus  
1850, telkens des voormiddags te 11 ure, in de  
herberg van Rosendaal, bij het Kantoor te Babbe-  
rik, zal in 't openbaar, met genot van hooggeld,  
worden verkocht, in massa of in percelen, om in  
dezen herfst te worden aanvaard:

1o. Een nieuw HUIS met TUIN, BOUW- en WEI-  
LAND, genaamd *Toppingslag*, gelegen in het Kwar-  
tier, onder *Oud-Zevenaar*, volgens Kadaster Sectie  
D, No. 84, 87, 88, 180, 181, 182 en 183, groot  
6 Bunders, 25 Roeden, 20 Ellen.

2o. Een blok BOUWLAND, WEILAND en BOSCH-  
GROND, genaamd *Kniesterweide*, gelegen  
bij het voorgaande, Sectie D, No. 99, 100, 101,  
102, 103 en 178, groot 7 Bunders, 72 Roeden,  
60 Ellen.

Inlichtingen zijn te bekomen bij den Notaris  
PLIESTER, te Zevenaar.

+++ De Notaris KOLFSCHOTEN, te Arn-  
+++ hem, zal op Donderdag den 8sten Augus-  
+ tus 1850, des voormiddags te 10 ure, in  
het huis Wijk F, No. 22 in de Koningstraat aldaar,  
publiek a Contant verkoopen:

Eene uitmuntende verzameling van ongeveer 150  
stukken SCHILDERIJEN in Olieverf, waaronder van  
de voornaamste oude en nieuwe Meesters, als van  
REMBRAND, ENCKHOUT, VAN DIJK, VAN MIERIS, JAN  
STEEU, JON. BOTH, J. VAN OSTADE, HEEMSKERK,  
BREG, G. TREBURCH, BERENSTRATEN, PATER SEE-  
GERS, HONDHOFF, HOUTHAT, MAAS, BOSCHAMER,  
VAN KESSEL, B. G. KOEKOR, SCHELPHOUT, HE-  
DRIKS, PELGRIM, enz. — nagelaten door wijlen den  
Heer H. J. CASPERS, Kunstschilder te Arnhem.

Van deze verzameling, welke, van af Maandag  
den 5den Augustus, e. k. van 10 tot 4 ure, tegen  
betaling van 10 Cents, ten behoeve van den Alge-  
meenen Armen, te Arnhem, te zien is, is de Cata-  
logus, aanvraag verkrijgbaar, in den  
Tafelwink van den Heer W. J.  
M. A. L. in de Bakkerstraat aldaar.

Op een gezond en aangenaam ge-  
legen dorp in Gelderland, is bij eenen  
kundigen LANDBOUWER van de  
H. G., gelegenheid tot plaatsing van een JONGELING

welke men tot den LANDBOUW wil doen opleiden. —  
Adres letter V bij den Boek- en Papierhandelaar J.  
G. STENFERT KROESE, te Arnhem.

## TE HUUR

Twee HUIZEN, zijnde *Rijn-Zigt* en  
de *Nieuwe Vlyt*, met STALLING,  
HOUTEN LOODSEN, OPEN TERREIN,  
BOOMGAARD en WEIDE, bij elkander gelegen,  
even buiten Arnhem, aan den Singel van de Vel-  
der- naar de Sabels-barrière. — Nadere informatiën  
bij den Mr. Verwer van KUIK. Bij overeenkomst  
van huurprijs kunnen de gewenscht wordende ver-  
bouwningen plaats vinden. *Brieven franco.*

### Voor Heeren Steenhouwers en Metselaars.

De Ondergeteekende heeft de eer bij deze bekend  
te maken, dat hij benoemd is als Agent van de *Her-  
toglijk-Nassausche Marmer-Fabriek* te Dietz, aan  
de Lahn, en van Eigenaren van roode ZAND-STEEN-  
GROEVEN aan de Main gelegen.

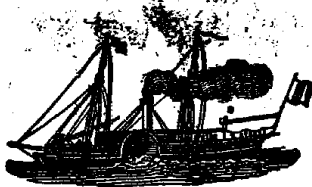
Dien ten gevolge zijn bij hem steeds te bekomen,  
MONSTERS, TEEKENINGEN voor MOMUMENTEN  
etc. benevens prijsopgaven van dit MARMER; tevens  
Monsters, prijsopgaven, zoo ook kleine hoeveelheden  
van dezen ZANDSTEEN. (Men zie over dezen ZAND-  
STEEN de notulen der vergadering van het Konink-  
lijk Instituut voor Ingenieurs van den 8sten Mei 1849.)  
Arnhem, 11 Julij 1850.

H. BUDE G. J. ZN.

## Wageningen en Arnhem.

De Gezigtkundige J. GUDENDAG, zal den  
22 en 33sten te Wageningen bij STEUK, 24 en  
25sten dezer in het *Hôtel des Pays-Bas* te Arn-  
hem, te spreken of te ontbieden zijn. Hij noodigt  
al diegene uit die zijnen raad of leiding tot het be-  
houd van het Gezigt behoeven. In het bijzonder be-  
veelt hij zijne nieuwe AVONDBRILLEN aan; ver-  
der is hij voorzien van alle OPTISCHE en PHY-  
SISCHE INSTRUMENTEN, alsmede van BAROME-  
TERS en THERMOMETERS.

## Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij.



### ZOMERDIENST 1850.

Van Arnhem naar Rotterdam.

Des MAANDAGS, WOENSDAGS en ZA-  
TURDAGS, 's morgens te 9 ure.

Van Rotterdam naar Arnhem.

Des ZONDAGS en DONDERDAGS, 's mor-  
gens te 6 ure.

Van ARNHEM naar MANNHEIM.

Des ZONDAGS en DONDERDAGS, 's mid-  
dags te 3½ ure, na aankomst van den Spoortrein  
van Amsterdam en der Stoomboot van Rotterdam.

ARNHEM—LONDEN.

De des Maandags van Arnhem naar Rotterdam  
varende boot, correspondeert met het des Dingsdags  
van Rotterdam naar Londen vertrekkende Stoom-  
schip

## BATAVIER.

De Diligence der onderneming VAN HEUMEN,  
KOENS en KIESBRINK, vertrekkende van  
Zutphen des morgens te 6 ure, correspondeert op  
de van Arnhem naar Rotterdam vertrekkende  
Stoombooten.

### PASSEAGERS-PRICHTEN.

VAN ARNHEM NAAR:

	Voor-Kajuit. Enkels Reis.	Grootte Kajuit. Enkels Reis.	Voor-Kajuit. Heeren terug.	Grootte Kajuit. Heeren terug.
Londen . . .	f11.40	f19.20	f17.10	f28.80
Rotterdam . .	» 1.25	» 2.50	» 1.85	» 3.75
Freeswijk . .	» 0.80	» 1.60	» 1.20	» 2.40
Duisburg . .	» 1.10	» 2.20	» 1.65	» 3.30
Keulen . . .	» 1.75	» 3.50	» 2.60	» 5.25
Mainz . . .	» 4.00	» 8.00	» 6.00	» 12.00
Mannheim . .	» 5.00	» 10.00	» 7.50	» 15.00

De GOEDEREN worden zooveel mogelijk op de  
vrijhavens van Mannheim, Mainz, Biebrich, enz.  
geladen en NIET te Emmerik gelost.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij

J. W. TER HAAR,  
Agent te Arnhem.



## DILIGENCE-DIENSTEN

VAN

### D. BRONKHORST,

te Arnhem.

NIEUWE DIENST, dagelijks van af 25 Junij e. k.  
Van Nijmegen naar Arnhem, 's morgens te 4½ ure,  
in verband met het vertrek der Stoomboot naar  
Keulen, enz. van den 1sten SPOORTREIN, naar  
Amsterdam, en de DILIGENCE-DIENST van LIS-  
BERS te Arnhem, over Doesborgh naar Genderin-  
gen, Zutphen, Deventer, Zwolle, Kampen enz. enz.

Van het Station te Arnhem naar Nijmegen, on-  
middellijk na aankomst van den 2den SPOORTREIN  
van Amsterdam en Utrecht, omstreeks 1½ a 2 ure,  
waardoor het publiek gelegenheid heeft, om zonder  
openthoud de reis naar Nijmegen voort te zetten.

NB. Het Kantoor voor deze DIENST is gevestigd  
bij SPAAN in het Logement de Paauw, en bij  
D. BRONKHORST, te Arnhem.

De gewone Diensten blijven als vroeger.

3de Dienst, van Arnhem naar Nijmegen, des na-  
middags geregeld te 5 ure, na aankomst van  
de Keulse Stoomboot te Arnhem, in plaats  
van te 4 ure des namiddags.

De ondergeteekende beveelt zich voortdurend in  
de gunst van het publiek.

Arnhem, 22 Junij 1850.

D. BRONKHORST.

## Schouwburg te Arnhem.

Op Maandag den 22sten Julij 1850,  
door het Gezelschap van het SALON DES VARIÉTÉS,

VAN DEN HEER

J. E. DUPORT,

te Amsterdam.

### MOEDERZEGEN of de PAREL van SAVOYE.

Groot Drama met Zang in 5 bedrijven.

AANVANG TEN 8 URE.

PRIJZEN DER PLAATSEN:

f 1.25; f 0.90; f 0.50; f 0.30.

### Burgerlijke stand.

CULEMBORG:

Van tot en met 33 juli.

Gehuwd: Geene.

Bevallen: A. de Roef, geb. Pehtz 2. — M. W.  
Mom, geb. Hakkert, D. — F. van Nes, D. — N. Le-  
vison, geb. Wijsenbeek, Z. en D. — C. van Haa-  
ren, geb. Molders, Z.

Overleden: Levenloos aangegeven D. van P. J.  
Louws. — E. van der Veer, geh. met P. J. Louws,  
41 j. — G. van Steenderen, geh. met C. van Dee-  
nik, 48j. 10 m. — S. M. Koedam, 3. m.

### Marktprijzen.

ARNHEM, 19 juli.

Oude Weit van f 0.00 tot 00.00; Nieuwe van f 7.25  
tot 9.00. — Rogge van f 4.80 tot 5.25. — Boek-  
weit van f 5.00 tot 5.25. — Gerst f 3.50. — Frie-  
sche Haver van f 0.00 tot 0.00. — Voerhaver van  
f 2.45 tot 2.65. — Witte Boonen van f 0.00 tot 0.00. —  
Paardeboonen van f 0.00 tot 0.00. — Graauwe Er-  
uten van f 0.00 tot 0.00; Groene van f 0.00 tot 0.00;  
Gele van f 0.00 tot 0.00. — Koolzaad van f 11.00  
tot 12.00; Avelzaad van f 0.00 tot 0.00. — Klaver-  
zaad van f 00.00 tot 00.00. — Nieuwe Aardappelen  
f 1.60 tot 2.00. — Boter van f 0.50 tot 0.60 het pond.

### Broodzetting.

ARNHEM, 20 juli.

Roggebrood.

Een Roggebrood van 5 pond . . .	f 0.42
» dito » 3 » . . .	» 0.25
» dito » 2 » . . .	» 0.17
» dito » 1 » . . .	» 0.08

Fijn Tarwebrood.

Het pond Fransch of Vloerbrood . . .	f 0.32
Fransch of Vloerbrood 4 oncen . . .	» 0.13
» dito » 3 dito . . .	» 0.10
» dito » 2 dito . . .	» 0.06
Het pond Wittebrood of Weggen . . .	» 0.29
Wittebrood of Weggen 4 oncen . . .	» 0.12
» dito » 3 dito . . .	» 0.09
» dito » 2 dito . . .	» 0.06

### Waterhoogte te Arnhem.

20 Juli 2 El 1 Palm 5 Duim; gew. 0 D. gev. 5 D.

(Zie verder het vervolg.)

Deze dezer courant is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nummers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f 1.00  
elken regel daarboven 20 centen, behalve 25 centen geregeld voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.

ADVERTENTIE.

PROVINCIE GELDERLAND.

LIJST van de hoogst aangeslagenen in de Rijks directe belastingen, overeenkomstig de wet van 4 Juli 1850, door Gedeputeerde Staten der Provincie Gelderland opgemaakt.

De Bevolking der Provincie, volgens de laatst gehoudene volkstelling, bedraagt 369732 inwoners.

Volgnummer.	N A M E N.	Voornamen.	Geboorteplaats.	Dagteekening van geboorte.	Dagteekening van naturalisatie.	Plaats van aanslag.	Bedrag van den aanslag, in hoofdsom en Rijks opcenten, voor				Aanmerking.
							Grondlasten.	Personeel.	Patentregt.	TOTAAL.	
1	Baron van Heeckeren van Enghuizen.	Hendrik Jacob Carel Jan	Zutphen.	6 dec. 1785.		Arnhem. Hummelo	2297.03 2140.76	1151.39 <sup>5</sup> 457.05		6098.56	Aanslag van Mevr. van Heeckeren.
2	Graaf van Bijlandt van Marienwaard.	Otto Willem Arnold	's Hage.	13 juli 1794.		Arnhem. Beest.	52.32 <sup>5</sup> 2721.01		10.60	3283.94	
3	Baron van Pallandt van Barlham.	Adolf Werner Carel Willem	's Hage.	25 juni 1802.		Hummelo	2337.81	752.59		3090.40	
4	Baron van Brakell-Doorwerth.	Jacob Adriaan Prosper	Geldermalsen.	3 febr. 1808.		Doorwerth.	2179.05 <sup>5</sup>	877.87		3056.92 <sup>5</sup>	
5	Jonkh. Mr. van Nispen van Pannerden.	Carel Everard Joseph Frans	Zevenaar.	4 april 1807.		Zevenaar. Pannerden. Herwen. Aerd. Zeddam. 's Heerenberg. Netterden. Gendringen. Elten. Zelhem. Duiven. Groessen en Loo. Waardenburg.	144.10 <sup>5</sup> 1140.66 2.99 28.29 61.59 50.49 188.86 391.21 5.28 22.53 235.94 136.45 1907.97	509.61 <sup>5</sup>		2913.01	
6	Baron van Aylva van Palandt.	Hans Willem	's Hage.	20 mei 1804.		's Hage.		516.71		2700.36	
7	Baron Schimmelpenninck v. der Oije.	Willem Anne	Doesborgh.	6 jan. 1800.		Arnhem. Voorst.	275.68 1768.37	627.41 <sup>5</sup> 188.21		2583.99 <sup>5</sup>	
8	Baron d'Isendoorn à Blois	Frederik Carel Theodoor.	Vaassen.	23 aug. 1784.		Epe.	2065.33	451.80 <sup>5</sup>		2517.13 <sup>5</sup>	
9	Baron van der Heijden.	Joost Hendrik Anton	Doetinchem.	25 feb. 1765.		Steenderen.	1931.14	492.00		2423.14	
10	Baron van Lijnden van Hemmen.	Willem Jan Elias.	Amsterdam.	9 dec 1791		Hemmen. Randwijk. Hien. Zetten. Herveld.	922.46 299.57 135.43 239.04 14.22	413.18 <sup>5</sup>		2023.90 <sup>5</sup>	
11	Van Dam van Brakel.	Wilhelmus	Rotterdam.	30 dec. 1779.		Brakel.	1485.37	267.29	1.92	1754.58	
12	Baron Brantsen van de Zijp	Derk Willem Gerard Jo- han Hendrik	Rotterdam.	26 mrt. 1801.		Arnhem. Rheden. Angerlo. Duiven. Elburg. Doornspijk. Welsum. Kampen. Kampervenn. Oldebroek. Barneveld.	426.08 <sup>5</sup> 294.89 288.14 100.33 172.99 673.57 198.99 167.92 140.83 52.02 1205.86	575.94		1685.38 <sup>5</sup>	
13	Van Manen.	Reinier Otto Hendrik	Elburg.	22 juli 1780		Elburg. Doornspijk. Welsum. Kampen. Kampervenn. Oldebroek. Barneveld.	172.99 673.57 198.99 167.92 140.83 52.02 1205.86	214.57		1620.89	
14	Baron van Zuylen van Nieuwen Schaffelaer.	Jasper Hen- drik.	Arnhem.	8 sept. 1808.		Arnhem.		312.27 <sup>5</sup>		1518.13	
15	Baron van Westerholt tot Hattum.	Burchard Fre- derik Willem	Vorden.	10 aug. 1796.		Vorden.	1130.80	370.70		1501.50	
16	Jonkh. van Schellekens van Bommeroy.	Lodewijk	's Hage.	12 aug. 1808.		Hummelo.	850.00 <sup>5</sup>	554.02		1404.02 <sup>5</sup>	
17	Baron v. Nagell v. Ampsen.	Anne Willem Carel	's Hage.	4 jan. 1756		Laren.	1097.15	299.29		1396.44	
18	Baron van Brakell tot den Brakell.	Diederik Louis	Tiel.	17 dec. 1769.		Maurik.	1177.00			1387.46	
19	Van Barneveld.	Gerard Anto- nie	Zt.-Boemel.	22 apr. 1798.		Arnhem. Geldermalsen.	0.25 696.45	210.21 681.60		1378.05	
20	Colenbrander.	Frederik Chris- tiaan	Zutphen.	26 nov. 1792		Zutphen. Millingen. Zevenaar. Zevenaar.	55.98 717.31 50.32 879.82 <sup>5</sup>	289.14	173.87 42.24		1328.86
21	Jonkh. van Nispen van Sevenaer.	Jan Antoon Christiaan Ar- nold	Zevenaar.	27 dec. 1803.		Zevenaar.		398.18 <sup>5</sup>		1278.01	
22	Cremer.	Alexander	Arnhem.	20 febr. 1803.		Arnhem. ibidem. Driel. ibidem. Doorwerth. Heteren. Elst. Haften. Opheerdt. Waardenburg.	155.46 115.14 27.11 548.66 88.84 7.80 9.60 985.24 <sup>5</sup> 58.29 2.00		86.02	1268.54	
23	Mr. Dutrij van Haften.	Cornelis Ben- jamin	Zt.-Boemel.	30 mrt. 1798.		Arnhem. ibidem. Driel. ibidem. Doorwerth. Heteren. Elst. Haften. Opheerdt. Waardenburg.	155.46 115.14 27.11 548.66 88.84 7.80 9.60 985.24 <sup>5</sup> 58.29 2.00		86.02	1268.54	
24	Mr. Dutrij van Haften.	Cornelis Ben- jamin	Zt.-Boemel.	30 mrt. 1798.		Arnhem. ibidem. Driel. ibidem. Doorwerth. Heteren. Elst. Haften. Opheerdt. Waardenburg.	155.46 115.14 27.11 548.66 88.84 7.80 9.60 985.24 <sup>5</sup> 58.29 2.00		86.02	1268.54	
25	Mr. Dutrij van Haften.	Cornelis Ben- jamin	Zt.-Boemel.	30 mrt. 1798.		Arnhem. ibidem. Driel. ibidem. Doorwerth. Heteren. Elst. Haften. Opheerdt. Waardenburg.	155.46 115.14 27.11 548.66 88.84 7.80 9.60 985.24 <sup>5</sup> 58.29 2.00		86.02	1268.54	



Volgnommer.	N A M E N.	Voornamen.	Geboorteplaats.	Dagteekening van geboorte.	Dagteekening van naturalisatie.	Plaats van aanslag.	Bedrag van den aanslag, in hoofdsom en Rijks opcenten, voor				Aanmerking.
							Grondlasten.	Personeel	Patentregt.	TOTAAL.	
24	Mr. van Lidth de Jeude.	Cornelis Christiaan	Tiel.	31 aug. 1777.		Tiel. Dreumel. Wamel. Heerewaarden. Zoelen. Drumpt. Alphen. Wageningen. Echteld. Nijmegen. Zoelen. Verwolde.	448.57 197.14 153.87 73.52 36.40 26.04 10.08 750.12 830.41 60.59 886.13 922.06 <sup>s</sup>	309.60		1255.22	
25	Rosenik.	Jacob Marcus	Wageningen.	18 febr. 1775.		Wageningen.	750.12	461.96 <sup>s</sup>	16.64	1228.72 <sup>s</sup>	
26	Baron van Balveren.	Walraven Elias Johan	Leur.	17 nov. 1787.		Brummen.	830.41	80.38		1216.20	
27	Völcker.	Johan Adolf	Amsterdam.	1804.		Brummen.	60.59	244.82		1139.16	
28	Baron van der Borch van Vorden.	Arend	Verwolde.	18 juni 1792.		Verwolde.	886.13	253.03		1129.19 <sup>s</sup>	
29	Mr. Thooft.	Jacobus	Zt.-Boemel.	30 nov. 1787.		Zt. Boemel. Kerkwijk. Haalten. Waardenburg. Haasten. Waardenburg. Ermelo. Harderwijk. Doornspijk. Brummen.	217.16 41.19 2.66 2.46 547.95 67.86 663.66 57.98 58.44 436.47	185.28 39.86 235.58		1104.42 1016.81	
30	Mr. van Meurs van Huls horst.	Hendrik Frans	Arnhem.	1780.		Brummen.	436.47	522.91		959.38	
31	Mr. Metelerkamp.	Adrianus Theodorius Louis	Delft.	17 febr. 1819		Doersborgh. Rheden. Angerlo. Duiven. Hengelo. Ruuro. Steenderen. Zelhem. Brummen. 's Hage. Soetermeer. Hazerswoude	126.69 197.37 <sup>s</sup> 103.53 <sup>s</sup> 61.99 23.79 <sup>s</sup> 3.87 <sup>s</sup> 0.86 0.57 270.02 99.76 180.62 25.88	306.54 117.55		942.78	
32	Mr. Ketjen.	Willem Cornelis	Doersborgh.	26 dec. 1782		Bemmel. Ermelo. Harderwijk. Elburg. Doornspijk. Hervén. Zevenaar.	392.45 340.04 52.94 20.26 181.66 553.86 139.65	109.39 152.04	396.04 124.03 25.60	897.78 896.57	
33	Fersleghe.	Bernard Joost	Zutphen.	5 juli 1797.		Elburg. Doornspijk. Hervén. Zevenaar.	52.94 20.26 181.66 553.86 139.65	200.69		894.20	
34	Van Heukelum.	Hendrik	Millingen.	25 nov. 1796.		Laren.	440.51	448.46		888.97	
35	Mr. Viringa.	Campegius Lambertus	Elburg.	1786.		Rheden.	611.54	276.92 <sup>s</sup>		888.46 <sup>s</sup>	
36	Baron van Eugénpoth van Aerdt.	Alexander Wilhelmus Josephus Johannes	Goor.	31 mei 1780.		Heerde. Olst. Zwoller kerspel. Warnsveld. ibidem.	352.35 293.11 123.53 458.51 81.85	51.77 42.23	2.76 <sup>s</sup>	865.75 <sup>s</sup>	
37	Mr. Hubert.	Arnold Henri	Amsterdam.	18 nov. 1777.		ibidem.	81.85	274.87		815.23	
38	Mr. Brantsen van Rhederoort.	Jacob Pieter Johan Theodore	Arnhem.	14 juli 1803		Nijmegen. Zetten. Slijk Ewijk. Ubbergen. Ooij. Winssen. Batenburg. Afferden. Gorssel. Rheden. Lichtenvoorde.	154.65 189.11 34.16 54.93 26.11 14.36 99.60 34.56 640.69 402.22 683.37	189.70		806.18	
39	Nienhuis.	Jan	Heerde.	9 april 1784.		Arnhem. Apeldoorn. Vorden.	278.67 487.26 465.28	501.78 260.38 246.03		780.45 747.64 711.31	
40	Baron van der Heijden van Suijderas.	Johannes Nepomucenus Jodocus Henrius Calistus Maximiliaan Jacob	Zutphen.	12 jan. 1812.		Zutphen. Steenderen. Brummen. Rheden.	452.69 <sup>s</sup> 27.92 461.38	169.86	44.68	695.15 <sup>s</sup>	
41	Mr. de Man.	Jacob	Nijmegen.	29 juni 1788.		Arnhem. Arnhem.	332.69 <sup>s</sup> 215.80	226.68 <sup>s</sup> 450.05 <sup>s</sup>	125.44	684.82 665.85 <sup>s</sup>	
42	Kleijn.	Laurens	Deventer.	1799.		Arnhem. Arnhem. Arnhem. Valburg. Lent. Bemmel. Zetten. Herveld. Elst. Bemmel.	382.16 265.37 60.41 9.09 24.39 123.69 121.18 34.23 2.02 513.37	280.02 339.54 275.34	1.15 57.60	662.51 650.35	
43	Van den Berg.	Jan Lubbert	Vughl.	3 febr. 1812.		Tiel. Lienden.	72.36 437.18	192.84 202.71 <sup>s</sup>	381.44	646.64 639.89 <sup>s</sup>	
44	Van Basten Batenburg.	Johan Hendrik Antonij	Groenlo.	12 mei 1793.		Nijkerk. Duiven. ibidem.	567.52 <sup>s</sup> 424.43 43.23	39.96 164.78	26.75	634.23 <sup>s</sup> 632.44	
45	Tracranen.	Jan	Amsterdam.	24 febr. 1786.							
46	de Jongh.	Johannes	Rotterdam.	23 oct. 1779.							
47	Jonkh. Storm van 's Gravesande.	Carel Jan Junius	Hummelo.	26 febr. 1791.							
48	Van Löben Sels.	Maurits Jacob	Zutphen.	23 sept. 1795.							
49	Baron van Rhemen.	Frederik August	Spankeren.	5 aug. 1808.							
50	Blaauw.	Jan Nicolaas	Arnhem.	22 dec. 1774							
51	Baron van Pallandt van Oud-Beijerland.	Samuel François Anne	Arnhem.	3 mei 1808.							
52	Boonzaier van Jeveren.	Henricus	Haarlem.	17 oct. 1787.							
53	Mr. Van Eck.	Gerard	Arnhem.	22 oct. 1785							
54	Mr. Rau van Cameren.	Jacob	Leijden.	28 sept. 1799.							
55	Van der Monden.	Bernardus Adrianus	Leijden.	17 jan. 1791							
56	Jhr. Reuchlin.	Pierre Adrien	Rotterdam.	29 apr. 1803.							
57	Baron van Brakell.	Frederik Louis Willem	Maurik.	8 apr. 1788.							
58	Prins.	Gerrit	Nijkerk.	15 juni 1779.							
59	Baron van Voorst tot Voorst.	Augustus Everhardus Danielis Fredericus	Zevenaar.	1 aug. 1807.							

Volgnommer.	N A M E N.	Voornamen.	Geboorteplaats.	Dagteekening van geboorte.	Dagteekening van naturalisatie.	Plaats van aanslag.	Bedrag van den aanslag, in hoofdsom en rijks opcenten, voor				Aanmerking.
							Grondlasten.	Personeel.	Patentregt.	TOTAAL.	
60	Graaf van Limburg Stirum.	Otto Leopold	Arnhem.	21 aug 1801.		Zulphen. Ingen. Stompwijk. Oostgeest. Leiderdorp. Ede.	60.64 95.46 67.86 67.26 <sup>s</sup> 141.40 243.56 <sup>s</sup>	196.44		629.06 <sup>s</sup>	
61	Baron van Wassenaer Catwijck.	Otto	's Hage.	12 dec. 1795.		Gorssel. Brummen.	314.98 <sup>s</sup> 193.85	308.60 <sup>s</sup> 423.65		625.09 <sup>s</sup> 617.50	
62	Dr. Brants.	Antonij	Amsterdam.	1805.						623.59	
63	Baron van Rhemen van Rhemenshuizen.	Cornelis Her- man	Dieren.	8 sept. 1811.						617.50	
64	Ontijd.	Conradus Ge- rardus Ru- dolphus	's Hage.	13 juni 1808.		Brummen.	238.85	378.41		617.26	
65	Van der Wielen.	Jan	Druten.	6 april 1780.		Druten.	365.55	39.50	205.82	610.87	
66	Domis.	Abraham Jus- tus	Amsterdam.	9 sept. 1796.		Beemmel.	432.51	175.46		607.97	
67	Marcus.	Adrianus	Nijkerk.	1 mrt. 1806.		Nijkerk.	361.16 <sup>s</sup>	213.66		604.82 <sup>s</sup>	
68	Baron van Pallandt van Westerbeek.	Joan Jacob	's Hage.	5 april 1807.		Arnhem.		601.07 <sup>s</sup>		601.07 <sup>s</sup>	
69	Van Dams van Isselt.	Edmond Wil- lem	Breda.	1796.		Geldermalsen.	293.67	307.84		601.01	
70	Jonkh. Engelen van Pijls- weert Senior.	Willem	Utrecht.	16 juli 1783.		Nijmegen.	361.73	234.94		596.67	
71	Nolthenius.	Jeronimus Jo- hannes	Amsterdam.	11 sept. 1795.		Arnhem. Velp.	296.37 13.03	285.18		594.58	
72	Muller Massis.	Theodoor	Kampen.	sept. 1810.		Warnsveld. Oudshoorn. Woubrugge. Leiderdorp. Laren.	96.77 193.44 91.24 10.25 355.05	200.09		591.79	
73	Ridder van Rappard.	Willem Louis Frederik Christiaan	Arnhem.	3 mei 1798.				232.52		587.57	
74	Baron Sloet.	Jan Adriaan Joost	Zulphen.	19 oct. 1783.		Voorst.	280.02	301.77 <sup>s</sup>		581.79 <sup>s</sup>	
75	Van Elsbroek.	Johannes	Nijmegen.	29 jan. 1813.		Nijmegen. Weurt. Beuningen. Winssen. Drenthe. Arnhem.	322.95 87.77 86.71 37.91 23.78 216.15 <sup>s</sup>	22.03		581.15	
76	Dullert.	Rudolph Mar- gimes	Arnhem.	21 aug. 1791.		Rheden. Rossum.	283.36 479.33	292.41 <sup>s</sup> 90.11		579.92 <sup>s</sup> 569.44	
77	Havelaar.	Marinus Elisa	Rotterdam.	28 juni 1800.						575.77 <sup>s</sup>	
78	Baron van Randwijck.	Godert Adri- aan Jacob	Nijmegen.	1805.						569.44	
79	Baron van Dorth tot Medler.	Xeno Theodo- rus Johan- nes Herma- nus	Zulphen.	3 mrt. 1795.		Vorden.	379.87	181.06		560.93	
80	Baron van Ittersum.	Frederik Alex- ander Seppo Arnold	Kampen.			Kampervveen. Oldebroek. Zalk. Hattem. Heerde. Kampen. Wijhe. Arnhem. Zulphen. Gorssel. Brummen. Voorst. Herwen. Zoelen.	4.10 22.85 16.80 46.63 22.21 93.12 196.77 81.70 123.57 81.49 <sup>s</sup> 91.34 <sup>s</sup> 5.03 496.87 463.05		150.66	553.14	
81	Van Braam.	Jan Jacob	Batavia.	29 mrt. 1805		Arnhem.	81.70	470.28		551.98	
82	Roosegaarde.	Gerrit Jan	Zulphen.	9 oct. 1798.		Zulphen. Gorssel. Brummen. Voorst. Herwen. Zoelen.	123.57 81.49 <sup>s</sup> 91.34 <sup>s</sup> 5.03 496.87 463.05	126.72	120.70	548.86	
83	Van Embden.	Steven	Pannerden.	17 jan. 1802.		Arnhem.	150.98	389.52		540.50	
84	Versteegh.	Matthias Jo- hannes	Avezathe.	1791.		Arnhem.	138.32	397.85 <sup>s</sup>		536.17 <sup>s</sup>	
85	Van der Feltz.	Jacobus	Zt.-Boemel.	22 mei 1790.		Arnhem.	210.72	319.78		530.50	
86	Mr. Meijbaum.	Frederik Ge- rard	Bergen op Zoom.	14 oct. 1767.		Vuren. Rozenaal. Bahr en Lathum Herwijnen.	238.34 <sup>s</sup> 163.19 333.26 222.28 <sup>s</sup>	275.18 <sup>s</sup> 10.62		513.53 512.07 <sup>s</sup>	
87	Baron Mollerus.	Hendrik Mello	's Hage.	29 april 1780.				283.22		505.50 <sup>s</sup>	
88	Mr. Virulij van Vuren.	Jan	Rotterdam.	4 nov. 1814.							
89	Kets.	Geurt	Rozenaal.	6 febr. 1799.							
90	Van der Steen van Wade- stein en Dommereen.	Jacob Diederik Gerard Fran- cois Philippe Hendrik Mau-	Utrecht.	18 mrt. 1820.		Nijkerk.	148.48 <sup>s</sup>	357.00		505.48 <sup>s</sup>	
91	Jonkh. van Dijk.	Hendrik Mau-	Amsterdam.	19 juni 1817.							
92	Roelvink.	Arnoldus Pro- rentinus	Borculo.	22 dec. 1789		Aalten.	390.86	97.56	16.64	505.06	
93	Knoops.	Carel Otto	Arnhem.	7 sept. 1794.		Arnhem.	323.93 <sup>s</sup>	142.29	32.00	503.22 <sup>s</sup>	
94	Baron van Ittersum.	Rudolph Anne Julius	Kampen.	15 juni 1806.		Brummen.	86.46	379.39	34.56	500.41	
95	Ten Cate.	Jan Willem	Amsterdam.	24 mei 1800.		Arnhem.	100.44 <sup>s</sup>	297.54 <sup>s</sup>	93.44	491.43	
96	Ten Boven.	Jan Gerardus	Nijmegen.	6 juli 1783.		Nijmegen.	103.60	340.66	42.24	486.50	
97	Mr. Van Löben Sels.	Jan Carel Ju- cob	Zulphen.	21 nov. 1775.		Laren.	281.10	201.74		482.84	
98	Baron van Diest.	Adriaan Hen- drik	Leeuwarden.	1764.		Ambt Doetinchem. Wageningen. Renkum. Arnhem.	231.89 123.02 222.55 346.50	126.62	40.96	481.53 479.92 479.52 <sup>s</sup>	
99	Backer.	Johannes	Dordrecht.	14 mrt. 1790							
100	Jonkh. Teding van Berk- hout.	Willem Pieter Adriaan	Rijswijk.	12 aug. 1791.		Nijmegen.	100.14	377.60		477.74	
101	Jonkh. Engelen van Pijls- weert Junior.	Willem	Nijmegen.	23 juli 1809.							
102	Ariens.	Theodorus	Nijmegen.	4 juni 1801.		Nijmegen. Doesborgh. Didam. Angerlo. Keppel.	28.13 79.20 174.82 <sup>s</sup> 94.80 13.90 <sup>s</sup>	287.46 92.62 <sup>s</sup> 7.48	160.00 11.52	475.59 474.50 <sup>s</sup>	
103	Mr. Bloemers.	Willem	Didam.	18 dec. 1784.		Brummen. Zulphen.	114.00 114.00			474.50 <sup>s</sup>	
104	Swaving.	Willem Justus	Berbice.	30 dec. 1801.							

Volgnummer.	N A M E N.	Voornamen.	Geboorteplaats.	Dagteekening van geboorte.	Dagteekening van naturalisatie.	Plaats van aanslag.	Bedrag van den aanslag, in hoofdsom en rijks opcenten, voor				Aanmerking.
							Grondlasten.	Personeel.	Patentrecht.	TOTAAL.	
105	Formijne.	Barend	Ophemert.	26 jan. 1792.		Varik.	168.68	74.30	1.15	468.15	
106	Baron v. Heeckeren tot Kell.	Willem	Ruurlo.	1 juli 1815.		Avezathe.	119.30				
107	Westendorp.	Matthijs	Amsterdam.	15 nov. 1796.		Ophemert.	43.83				
108	Weijers.	Albartus Gerhardus	Zutphen.	9 juli 1784.		Wadenoijen.	34.20				
						Yzendoorn.	26.69				
						Angerlo.	71.23	395.61		466.85	
						Rheden.	134.88	530.83		465.71	
						Zutphen.	121.60	101.10	74.24	460.53	
						Warnsveld.	50.39	15.32			
						Brummen.	89.78				
						Lochem.	3.84				
						Vorden.	4.25				
109	Horn.	Jacob Johan	Wezel.	16 juni 1798.	17 Dec. 1842.	Calenberg.	187.18	51.86		457.97	
110	Landmeter Havelaar.	Heinrich Carl				Bensichem.	218.93				
111	van Son.	Willem	Rotterdam.	9 sept. 1796		Rheden.	173.35	276.69		450.04	
		Jan Carel	Amsterdam.	22 febr. 1790.		Arnhem.	144.54	305.45		449.99	
		François									
112	Weenink.	Garret	Zutphen.	11 dec. 1804.		Zutphen.	71.98	274.94	100.99	447.91	
113	Groevestein.	Jacobus Sapius	Calenberg.	1786.		Gorssel.	245.95	201.11		447.06	
114	Murman.	Gerardus	Tiel.	1 mei 1785.		Geldermalsen.	219.09	80.59		442.55	
						Varik.	127.41				
115	Hoffman van Hove.	Johan Marten	Brakel.	5 mei 1791.		Haften.	15.46				
		Godfried				Zt. Boemel.	120.73	132.24	44.80	440.12	
						Driel.	118.73				
						Kerkwijk.	16.75				
						Gameren.	3.54				
						Nederhemert.	2.13				
						Aalst.	1.20				
116	Umbgrove.	Johan Lubbert	Wijhe.	1800.		Gorssel.	134.99	290.09		434.08	
117	Versteegh.	Bastiaan Gijsbert	Dalem.	14 dec. 1777.		Waardenburg.	320.46	111.30		431.77	
118	Van Maanen.	Jan Rudolph	Harderwijk.	27 april 1799		Barneveld.	180.87	241.05	8.57	430.50	
119	Den Docter.	Johannes Leonardus	Nijmegen.	19 aug. 1810.		Arnhem.	64.53	233.16	130.56	428.25	
120	Nobel.	Carel Johan	Kampen.	11 april 1820.		Oldebroek.	79.01	348.14		427.15	
		Richard									
121	Mr. van Hasselt.	Johan Francois	Zutphen.	25 mei 1811.		Brummen.	265.95	160.56		426.51	
		Barthold									
122	Jonkh. van Nispen.	Lodewijk Carel	Chaud Fontaine.	18 juni 1790.		Bergh.	238.60	134.42	42.24	426.20	
		Jacob				Zevenaar.	10.94				
123	Folletthove.	David Michiel	Amsterdam.	21 dec. 1782.		Rheden.	50.68	372.63		423.31	

Aldus deze lijst vastgesteld bij besluit van Gedeputeerde Staten der provincie Gelderland van den 15den Julij 1850, No. 3.

SCHIMMELPENNINCK VAN DER OIJE.

Ter Ordonnantie van dezelve,

De Griffier der Staten,

L. A. J. W. SLOET.

